

מ"ח 1483/18 - מוחמד עדאס נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

מ"ח 1483/18

לפני: כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר

המבקש: מוחמד עדאס

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה למשפט חוזר מתאריך 19.02.2018; תגובת
המשיבה לבקשה למשפט חוזר מתאריך 27.05.2018

המבקש: בעצמו

בשם המשיבה: עו"ד קמיל עטילה

החלטה

המשנה לנשיאה ח' מלצר:

1. לפני בקשה להורות על משפט חוזר לפי סעיף 31(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984

(להלן: חוק בתי המשפט) בעניינו של המבקש, אשר הורשע בעבירות של הוצאת חשבוניות מס מבלי שהיה זכאי לעשות כן ובעבירה של עשיית פעולה במטרה שאחר יתחמק מתשלום מס בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיפים 117(א)(5), 117(ב)(3), 117(ב)(8) ו-117(ב)(2)(3) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 (להלן: החוק).

אביא להלן את הנתונים הנדרשים להכרעה בבקשה.

רקע והליכים קודמים

2. לפי הנתען בכתב האישום שהוגש כנגד המבקש בשנת 2012, המבקש ביצע עבודות פיתוח, תשתית ואספקת חומרים, ובמסגרתן הוציא ללקוחותיו חשבוניות מס של חברות שלא ביצעו את העבודות, מבלי שהיה זכאי להוציא חשבוניות אלו, ובמטרה שלקוחותיו יתחמקו מתשלום מס ערך מוסף.
3. בתאריך 24.05.2017 בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט א' גורדון) הרשיע ב-ת"פ 1892-09-13 את המבקש בעבירות לפי הסעיפים לחוק, ובתאריך 25.07.2017 נגזר על המבקש עונש של 21 חודשי מאסר בפועל בניכוי מעצרו, וכן עונשים מסוג קנס בסכום של 130,000 ש"ח ומאסר מותנה.
4. המבקש הגיש ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום (ראו: ע"פ 58368-07-17) לבית המשפט המחוזי בירושלים. הערעור נסוב הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין. במסגרת הדיון בערעור, בא-כוחו של המבקש הודיע כי המבקש חוזר בו מהערעור על הכרעת הדין, אך ממשיך לעמוד על ערעורו הנוגע לחומרת העונש. בתאריך 04.12.2017 בית המשפט המחוזי הנכבד (כב' השופטים ר' יעקבי, מ' בר-עם ו-א' רון) דחה את ערעורו של המבקש, בקובעו כי גזר דינו של בית משפט השלום היה ממצה ומנומק.
5. לאחר שבית המשפט המחוזי הנכבד דחה את הערעור הנ"ל, המבקש הגיש בקשת רשות ערעור לבית משפט זה, אשר נדחתה על-ידי חברי, כב' השופט א' שהם (ראו: רע"פ 9952/17 אדעים נ' מדינת ישראל (28.01.2018), להלן: בקשת רשות הערעור).

בתאריך 19.02.2018 הוגשה הבקשה המונחת בפני.

טענות הצדדים

6. המבקש מעלה טענות "מן הגורן ומן היקב", ועל כן אדון רק בטענותיו המרכזיות. המבקש טוען כי בא-כוחו היה מצוי בניגוד עניינים בעת ייצוגו, אשר השפיע על ההתנהלות בתיק. יתרה מכך, לשיטת המבקש, בא-כוחו לא התייעץ עמו כראוי בטרם שהודיע על משיכת הערעור על הכרעת הדין של בית משפט השלום הנכבד. בהמשך לכך, המבקש גורס כי

סכום המס בגין השימוש שנעשה בחשבונות – שולם לקופת המדינה, כך שלמעשה לא נגרם לה חיסרון כיס. עוד נטען כי העונש אשר הוטל על המבקש סוטה באופן ניכר ממדיניות הענישה המקובלת. לסיכום, המבקש גורס כי כל האמור לעיל מעלה חשש לעיוות דין בעניינו, המצדיק את קבלת בקשתו למשפט חוזר.

7. המשיבה טוענת מנגד כי יש לדחות את הבקשה למשפט חוזר על הסף, שכן הטענות המועלות בה על-ידי המבקש נטענו באופן זהה בבקשתו לרשות ערעור פלילי, ואלו נדונו לגופן. המשיבה מדגישה בתגובתה כי בקשה למשפט חוזר איננה מקום לערעור או עיון מחדש בהחלטה אשר דחתה בקשת רשות ערעור פלילי.

דיון והכרעה

8. לאחר עיון בבקשה, בתגובה לה ובמסמכים אשר צורפו להן – מצאתי כי דין הבקשה למשפט חוזר להידחות. אביא את נימוקי למסקנתי זו, מיד בסמוך.

9. הסמכות להורות על עריכת משפט חוזר מעוגנת בסעיף 31(א) לחוק בתי המשפט, הקובע כדלקמן:

"31(א). נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא או שופט אחר של בית המשפט העליון שקבע לכך הנשיא רשאי להורות כי בית המשפט העליון או בית משפט מחוזי שיקבע לכך, יקיים משפט חוזר בענין פלילי שנפסק בו סופית, אם ראה כי נתקיים אחד מאלה:

- (1) בית משפט פסק כי ראיה מהראיות שהובאו באותו ענין יסודה היה בשקר או בזיוף, ויש יסוד להניח כי אילולא ראיה זאת היה בכך כדי לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון;
- (2) הוצגו עובדות או ראיות, העשויות, לבדן או ביחד עם החומר שהיה בפני בית המשפט בראשונה, לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון;
- (3) אדם אחר הורשע בינתיים בביצוע אותו מעשה העבירה, ומהנסיבות שנתגלו במשפטו של אותו אדם אחר נראה כי מי שהורשע לראשונה בעבירה לא ביצע אותה;
- (4) נתעורר חשש של ממש כי בהרשעה נגרם לנידון עיוות דין."

הנה כי כן, עיינו הרואות כי ישנן ארבע עילות לקיום משפט חוזר, כאשר בעניינינו רלבנטית העילה הרביעית – גרימת עיוות דין. עילה זו הינה עילת סל, שבמסגרתה בודקים האם נפלו בהליך פגמים אשר הובילו להרשעת שווא. בפסיקתנו נקבע זה מכבר כי בית משפט זה לא יקבל בקשה לקיום משפט חוזר אלא במקרים בהם הונחה תשתית ראייתית איתנה וממשית ביחס לקיום אחת מהעילות המנויות בסעיף הנ"ל (ראו: מ"ח 779/13 יקותיאל נ' מדינת ישראל (06.06.2013)). בהתאם לכך, נקבע כי עריכת משפט חוזר מכוח עילה של עיוות דין תיעשה רק במקרים נדירים, ובנסיבות יוצאות דופן (ראו: מ"ח 1632/16 שלום נ' מדינת ישראל (07.09.2017)).

10. בהקשר דומה, נקבע בפסיקתנו לא אחת כי בקשה למשפט חוזר איננה המסגרת הדיונית הנאותה לדון בטענות אשר נדונו בהליכים הקודמים באותו עניין (ראו: מ"ח 1632/16 שלום נ' מדינת ישראל (07.09.2017)). כמו כן, נקבע כי בקשה למשפט חוזר לא נועדה להוות מעין "מקצה שיפורים" למי שעניינו כבר נדון לגופו (ראו: מ"ח 3766/16 פלוני נ' מדינת ישראל (13.09.2016)).

11. במקרה שלפני, המבקש מתבסס בבקשתו על עילה של כשל בייצוג המהווה עיוות דין, המעוגנת כאמור בסעיף 31(א)(4) לחוק בתי המשפט.

בהקשר לכך, בית משפט זה קבע כי כשל בייצוג משפטי אין בו לבדו כדי להוות עילה לקיום משפט חוזר, אלא יש להראות כי הכשל בייצוג מקים חשש ממשי לעיוות דין (ראו: מ"ח 4811/12 סאלם נ' מדינת ישראל (02.05.2013)).

עוד נקבע בפסיקתנו כי הטוען לכשל בייצוג נדרש להביא את התייחסות הסנגור בהליכים הקודמים לטענה זו (ראו: מ"ח 4075/17 דראגנה נ' מדינת ישראל (24.01.2018)). בענייננו, נתבקש עורך הדין אשר ייצג את המבקש בערעורו בבית המשפט המחוזי, להעביר את התייחסותו לבית משפט זה במסגרת בקשת רשות הערעור. עורך הדין הנ"ל ציין בהתייחסותו כי החזרה מן הערעור על הכרעת הדין נעשתה תוך הסברת משמעות הדבר למבקש, ובהסכמתו של המבקש. נוכח האמור – סבורי כי המבקש לא הצליח להוכיח כי נוצר בעניינו כשל בייצוג, או כי הכשל המיוחס לעורך הדין מערער את יסודות ההרשעה באופן המהווה עיוות דין.

12. זאת ועוד: ביחס לטענת המבקש הנוגעת לחומרת העונש אשר הוטל עליו, יצוין כי המבקש הורשע בביצוע עבירות מס מרובות, באופן שיטתי, למשך תקופה ניכרת ובסכום של מיליוני שקלים – מדובר אפוא בעבירות שנעשו בנסיבות מחמירות. יתרה מכך, בפסיקה נקבע כי לעבירות מס יש השלכות שליליות משמעותיות על הקופה הציבורית, ולכן גובשה מדיניות ענישה קפדנית, שבגדרה ניתן דגש על עונשי מאסר ועיצומים כלכליים, גם במקרים בהם קיימות נסיבות אישיות מיוחדות של הנאשם. בהקשר האמור נקבע בבית משפט זה כדלקמן:

"בית-משפט זה חזר והדגיש לאורך השנים את החומרה שבה יש להתייחס לעבריינות כלכלית, ועבריינות מס בכלל זה, נוכח תוצאותיה ההרסניות למשק ולכלכלה ולמרקם החברתי... על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הטמונה בעבריינות הכלכלית לפרט ולציבור כאחד, ואת יסוד ההרתעה הנדרש ביחס לביצועה" (ראו: רע"פ 512/04 אבו עביד נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(4) 381 (2004)).

לכך יש להוסיף כי בית משפט השלום הנכבד עמד על כך שהענישה הנוהגת במקרים דומים כוללת עונשי מאסר "לתקופה של ממש" ומתן קנסות כספיים משמעותיים, ופירט דוגמאות לענישה דומה שניתנה במקרים מסוג זה (ראו: ת"פ 1892-09-13 מדינת ישראל אגף המכס והמע"מ נ' אדעים, פסקה 14 (24.05.2017)).

נוכח כל האמור לעיל – אינני מוצא גם ממש בטענת המבקש כנגד חומרת העונש שהוטל עליו.

אוסף ואצין כי טענות המבקש במסגרת הבקשה שבפני זהות לחלוטין, בבחינת "העתק הדבק", לטענות שהועלו על-ידו במסגרת בקשת רשות הערעור שנדחתה על-ידי בית משפט זה. בהקשר זה יצוין כי עיוות דין מהווה אחת מן העילות למתן רשות ערעור, ונוכח העובדה שעילה זו נדונה בפני בית משפט זה ונדחתה – הרי שדינה להידחות גם כאן.

סוף דבר

13. סיכומם של דברים – המבקש לא הצליח להניח תשתית ראייתית כלשהי להתקיימות אחת מן העילות למשפט חוזר, ועל כן – הבקשה נדחתה, כך שהרשעתו והעונש שנגזר בגינה יותרו על כנם.

ניתנה היום, ה' באלול התשע"ח (16.08.2018).

המשנה לנשיאה
